

Em là học sinh giỏi nhất!

BPTT ĐIỆP NGỮ

BPTT NHÂN HÓA

BPTT SO SÁNH

- **Hình thức:** chia 3 đội chơi
- **Yêu cầu:** mỗi đội bốc chọn 1 thẻ, và lấy ví dụ minh họa, mỗi thành viên trong đội lấy một ví dụ khác nhau (ví dụ trong sgk và ngoài sgk)

Thực hành
tiếng Việt

I. Kiến thức cần nhớ

PHIẾU HỌC TẬP

BPTT	ĐIỆP TỪ, ĐIỆP NGỮ	NHÂN HÓA	SO SÁNH
Khái niệm			
Tác dụng			
Dấu hiệu nhận biết			

	ĐIỆP TỪ, ĐIỆP NGỮ	NHÂN HÓA	SO SÁNH
Khái niệm	Là biện pháp tu từ nhắc đi nhắc lại nhiều lần một từ, cụm từ	Là biện pháp tu từ sử dụng những từ ngữ chỉ hoạt động, tính cách, suy nghĩ, vốn dành cho con người để miêu tả đồ vật, sự vật, con vật,	Là đối chiếu sự vật, sự việc này với sự vật, sự việc khác có nét tương đồng
Tác dụng	Làm tăng cường hiệu quả diễn đạt như nhấn mạnh, tạo ấn tượng, gợi liên tưởng, cảm xúc, vần điệu cho câu thơ, câu văn.	Làm cho sự vật, đồ vật, cây cối trở nên gần gũi, sinh động, thân thiết với con người hơn	Làm tăng sức gợi hình, gợi cảm cho sự vật được nhắc tới, khiến cho câu văn thêm phần sinh động, gây hứng thú với người đọc
Dấu hiệu nhận biết	Các từ ngữ được lặp lại nhiều lần Lưu ý: Phân biệt với lỗi lặp từ	Các từ chỉ hoạt động, tên gọi của con người: người, chơi, sà, anh, chị,	Có các từ ngữ so sánh: là, như, bao nhiêu bấy nhiêu. Lưu ý một số trường hợp, từ ngữ so sánh bị ẩn đi.

II. Luyện tập

HOẠT ĐỘNG NHÓM THEO BÀN

Bàn số lẻ
làm bài 1,3

Bàn số chẵn
làm bài 2,4

BÀI TẬP 1

Thấy	Gặp
Nhận biết bằng mắt nhìn	Giáp mặt, tiếp xúc với nhau

→ Nhận xét về cách dùng từ:

Tác giả đã dùng từ “gặp” để thể hiện thái độ, tình cảm của người lính. Lá com nếp không đơn thuần là vật vô tri vô giác mà được coi như một con người- người bạn cũ. Vì thế chứa đựng cả cảm xúc vui mừng, trù mến

BÀI TẬP 2

Câu thơ	Nghĩa phổ biến của từ “thơm”	Nghĩa trong câu thơ “Mà thơm suốt đường con.”
<p>Mẹ ở đâu, chiều nay Nhặt lá về đun bếp Phải mẹ thổi cơm nếp Mà thơm suốt đường con</p>	<p>Có mùi như hương của hoa, dễ chịu, làm cho thích người</p>	<p>Không chỉ đơn thuần là mùi hương dễ chịu – được cảm nhận bằng khứu giác mà còn trở thành một biểu tượng cho hương vị quê nhà, tình cảm gia đình triu mến, thân thương theo mỗi bước chân của người lính</p>

BÀI TẬP 3

<p>Từ Mùi vị trong mùi vị thức ăn, mùi vị trái chín, mùi vị của nước giải khát</p>	<p>Mùi vị trong cụm từ “mùi vị quê hương”</p>
<p>Danh từ chỉ hơi tỏa từ sự vật, có thể nhận biết bằng lưỡi</p>	<p>Mùi vị vừa mang nghĩa chỉ hương vị cụ thể của quê nhà, vừa mang nghĩa trừu tượng, chỉ một sắc thái đặc trưng của quê hương, vùng miền</p>

BÀI TẬP 4

* Cách kết hợp từ giữa các từ trong hai dòng thơ

Mẹ già và đất nước

Chia đều nỗi nhớ thương

- **Chia đều:** vốn được kết hợp giữa các từ chỉ sự vật cụ thể
- “**Chia đều nỗi nhớ thương**” không còn là khái niệm trừu tượng nữa mà trở nên cụ thể, có thể cân- đo- đong- đếm được.

BÀI TẬP 4

* Cách kết hợp từ giữa các từ trong hai dòng thơ

Mẹ già và đất nước

Chia đều nỗi nhớ thương

→ Cách kết hợp từ ngữ đặc biệt giúp nhà thơ diễn tả được chiều sâu tâm lí, tâm tư, tình cảm của người chiến sĩ khi đang chiến đấu nơi chiến trường. Họ ra đi vì một mục đích lớn lao nhưng trong họ luôn có một tình yêu dành cho người mẹ nơi quê nhà.

BÀI TẬP 5

VD	Từ thể hiện	BPNT	Tác dụng
a,	- Không rõ ràng, không giải thích...	- Điệp từ	→ Nhấn mạnh cảm xúc buồn, nuối tiếc vì mất mát một cái gì đó – một thứ rất mơ hồ, khó gọi thành tên
	- Gấp rã i ăn, gấp rã i nói, gấp rã i cười...	- Điệp từ	→ Nhấn mạnh hành động khẩn trương, gấp gáp của nhân vật tôi khi phải chứng kiến bước đi vội vã của thời gian

BÀI TẬP 5

VD	Từ thể hiện	BPNT	Tác dụng
b,	- Như ai đó đứng đăng xa - Như đang ngần ngại	- So sánh	→ Giúp cho sự vật hiện lên sinh động, cụ thể, gợi hình, gợi cảm, làm nổi bật tính chất nhẹ nhàng, dịu êm, trong trẻo của âm thanh
	- Thoảng và e dè, ngần ngại, nhớ	- Nhân hóa	→ Biến gió chướng thành một con người có tâm lí, tính cách có phần nhút nhát, rụt rè. Qua đó người đọc cảm nhận được tình yêu của nhà văn đối với gió chướng

BÀI TẬP 6

- Hai câu văn đều sử dụng biện pháp nhân hóa: trời, nắng, gió, mây là thuộc về tự nhiên nhưng lại mang những đặc điểm, đặc tính của con người → **những sự vật trong tự nhiên trở nên gần gũi sinh động và có hồn**

Em là học sinh giỏi nhất!

Đề bài: Viết đoạn văn khoảng 5-7 câu trình bày suy nghĩ của em về một món ăn quê hương, gắn liền với những kỉ niệm ấu thơ của em. Trong đoạn văn có sử dụng phù hợp các biện pháp tu từ đã học. Gạch chân dưới phép tu từ được sử dụng trong đoạn.

Mở đoạn
(1 câu)

Giới thiệu về món ăn quê hương và nêu cảm nhận chung về món ăn đó

Thân đoạn
(3-5 câu)

- Miêu tả nét đặc trưng, hương vị của món ăn.
- Nêu tình cảm, sự gắn bó, kỉ niệm của mình với món ăn.

Kết đoạn
(1 câu)

Ý nghĩa của món ăn đối với em cũng như đối với con người ở quê hương em.